

3. LÉPÉS

Szavak

αγοράζω *vesz, vásárol*
αγόρι (το) *fiú*
αδερφή (η) *lánytestvér*
αδέρφια (τα) *testvérek*
αδερφός (ο) *fiútestvér*
αεροπλάνο (το) *repülőgép*
Αθήνα (η) *Athén*
αλλά *de, hanem*
αρέσω *tetszik vkinek, szeret vki
vmit; ízlik vkinek*
βλέπω *lát*
γιατρός (ο/η) *orvos*
γιος (ο) *vki fia*
γράφω *ír*
δεν (*ige tagadásánál*) *nem*
διαβάζω *olvas*
δίνω *ad*
δουλεύω *dolgozik*
εγώ, εσύ, αυτός/αυτή/αυτό, εμείς,
εσείς, αυτοί/αυτές/αυτά (*a
személyes névmás alanyesete*)
én, te, ő, mi, ti/ön/önök,ők
ελληνικά *görögül*
ένας, μια, ένα *egy*
εφημερίδα (η) *újság, napilap*
έχω (+ tárgyaset) *van vmije,
birtokol vmit*
ή *vagy*
θέλω *akar, kér vmt*
καθηγητής (ο) *tanár*
καθηγήτρια (η) *tanárnő*
και *és, (kiemelt szó előtt) is,
(tagadással) sem*
καιρός (ο) *idő, időjárás*
κάνω *csinál*
καταλαβαίνω *ért*

κάτι *valami(t)*
καφές (ο, tsz. -έδες) *kávè*
κορίτσι (το) *lány*
κρασί (το) *bor*
λεωφορείο (το) *autóbusz*
μαθαίνω *tanul*
μένω *lakik*
ναι *igen*
ξέρω *tud, ismer*
ότι (*kötőszó*) *hogy*
ουγγρικά *magyarul*
ούτε *sem*
όχι *nem*
ποιος-α-ο (*kérdő névmás*) *ki*
πόλη (η, tsz. -εις) *város*
πολύ *nagyon*
πορτοκαλάδα (η) *narancslé*
πόση ώρα; (*egy napon belül*)
mennyi ideje?
πόσον καιρό; (*hosszabb idő
esetén*) *mennyi ideje?*
πρόβλημα (το) *probléma, gond*
πώς (*kérdőszó*) *hogy*
πως (*kötőszó*) *hogy*
σήμερα *ma*
σοκολάτα (η) *csokoládé*
σπουδάζω *tanul, tanulmányokat
folytat*
τι *mi(t)*
τώρα *most*
φοιτητής (ο) *egyetemista (fiú)*
φοιτήτρια (η) *egyetemista (lány)*
χρόνος (ο, tsz. τα χρόνια) *év*
χώρα (η) *ország*
ώρα (η) *idő, óra*

3.1. A NÉVMÁS

A névmások főneveket, mellékneveket, számneveket helyettesítő szavak. Például: *én, te, ő* (személyes névmás), *ez, az* (mutató névmás), *aki, ami* (vonatkozó névmás), *enyém, tied* (birtokos névmás), *ki? mi?* (kérdő névmás), stb. Vannak olyan, a görögben nyomaték nélküli – gyenge – névmási alakok, amelyeket a magyar személyraggal fejez ki: szeretlek (téged).

3.1.1. A személyes névmás alanyesete

A személyes névmás személyek vagy dolgok neve helyett áll, éppen ezért, akárcsak a főnév esetében, itt is használunk számot, személyt, harmadik személyben nemet, valamint esetet. Hasonlóan a magyarhoz, alanyesete hangsúlyos, ezért csak akkor használjuk, ha nyomaték esik rá: *olvasok – én olvasok (nem más)*, tehát nem kell azt az ige mellett mindig kitenni, mint például az angolban, ahol csak a harmadik személyben áruklodik személyrag a személyről.

A személyes névmás egyes és többes számú alakjai **alanyesetben** a következők:

	Egyes szám	Többes szám
1. személy	εγώ <i>én</i>	εμείς <i>mi</i>
2. személy	εσύ <i>te</i>	εσείς <i>ti</i>
3. személy	αυτός <i>ő (hímnem)</i>	αυτοί <i>ők (hímnem)</i>
	αυτή <i>ő (nőnem)</i>	αυτές <i>ők (nőnem)</i>
	αυτό <i>ő (semlegesnem)</i>	αυτά <i>ők (semlegesnem)</i>

Példák

- Ποιος είναι ο καθηγητής;   - *Ki a tanár?*
- **Εγώ.**   - **Έν.**
- **Εσύ** είσαι ο καθηγητής;   - **Τε** vagy a tanár?
- *Nai, εγώ είμαι.*   - *Igen, έν vagyok.*
- Εγώ** είμαι άντρας.   **Έν** férfi vagyok.
- Εσύ** είσαι γυναίκα.   **Τε** nő vagy.

Αυτός είναι ο Νίκος.
Αυτή είναι η Μαρία.

Ὁ Νικοςζ.
Ὁ Μαρία.

3.1. Fordítás görögrol magyarra

Εγώ είμαι Ούγγρος φοιτητής. → *Én magyar egyetemista vagyok.*
Εσύ είσαι Ελληνίδα; → *Te görög (nő) vagy?*
Αυτός είναι καλός καθηγητής. → *Ὁ jó tanár.*
Εμείς είμαστε εδώ. Εσείς πού είστε; → *Mi itt vagyunk. Ti hol vagytok?*
Αυτοί είναι εδώ. → *Ὁk itt vannak.*

3.1. Fordítás magyarról görögre

Te vagy Nikosz? → *Εσύ είσαι ο Νίκος;*
Ὁ szép nő. → *Αυτή είναι όμορφη γυναίκα.*
Én itt vagyok. Ὁk hol vannak? → *Εγώ είμαι εδώ. Αυτοί πού είναι;*
Ὁ Kosztasz. → *Αυτός είναι ο Κώστας.*
Ti ott vagytok? → *Εσείς είστε εκεί;*

3.2. AZ IGE

A görög igének kijelentő módban minden számban és személyben külön **személyragja** van, amely lehet cselekvő (aktív) vagy szenvedő (passzív) *igenemű*. A személyragok jelen időben különbözhetnek attól függően, hogy hangsúlyosak vagy hangsúlytalanok, de többnyire az igező sem ugyanaz állapotot kifejező folyamatos, illetve az inkább eseményre fókuszáló beálló *igeszemlélet* esetén.

Van néhány **segédszócska**, amely az igeragozást lényegesen leegyszerűsíti. Ilyen segédszóval fejezzük ki a jövő időt (*θα*), hiszen külön személyragjai csak a jelen és a múlt *időnek* vannak, de ugyanezzel a segédszócskával képezzük a feltételes módot is. Azaz, a feltételes módnak nincsenek külön személyragjai, sőt a felszólító *módnak* is csak 2. személyben. A felszólítást a többi személyben egy másik segédszóval tudjuk kifejezni (*να*), s ugyanezzel a segédszóval pótolhatjuk a görögben nem létező főnévi igenevet is.

Az igeragozás tekintetében tehát kimondható, hogy az a magyarénál lényegesen egyszerűbb, hiszen minden számban és személyben csak a kijelentő mód rendelkezik önálló személyragokkal. Ennél nagyobb nehézséget jelent a beálló tö képzése és a folyamatos-beálló igeszemlélet helyes használata, amivel a 9. leckétől kezdünk foglalkozni. A tanuló görögtudása onnan kezd majd csak igazán kommunikatívvá válni, ezt követően viszont látványos perspektívák nyílnak.

3.2.1. A cselekvő személyragú (-ω/ώ) igék csoportosítása

A könyv első kétharmadában a cselekvő személyragú igékkel fogunk foglalkozni. Az egyszerűség kedvéért nevezhetjük ezeket **-ω/ώ végű igéknek** is. Ezek lehetnek **hangsúlytalan** vagy **hangsúlyos** személyragúak. A hangsúlytalan személyragú igék csoportján belül megkülönböztethetünk a **tövel össze nem vont**, illetve a **tövel összevont** személyragú igéket, míg a hangsúlyos személyragú igéken belül találhatunk ún. **-α soros** és **-ει soros** igéket. Eszerint tehát a cselekvő személyragú igéket ragozásuk alapján négy csoportba oszthatjuk. A négy csoport közti különbség többes szám 2. személyben a legszembevetőbb:

1. hangsúlytalan, (összevonatlan) személyragú igék^{*}: **γράφ-ετε**
2. hangsúlytalan, összevont személyragú igék: **πρώ-τε**
3. hangsúlyos személyragú, -α soros igék: **αγαπ-άτε**
4. hangsúlyos személyragú, -ει soros igék: **αργ-είτε**

3.2.2. A hangsúlytalan személyragú igék ragozása

A legtöbb ige ebbe a csoportba tartozik.

A *ξέρω* (*tud, ismer*) ige ragozása:

	Egyes szám	Többes szám
1. személy	<u>ξέρω</u> <i>tudok</i>	<u>ξέρουμε</u> <i>tudunk</i>
2. személy	<u>ξέρεις</u> <i>tudsz</i>	<u>ξέρετε</u> <i>tudtok</i>

3.2.1. * A továbbiakban: hangsúlytalan személyragú igék.

3. személy	ξέρει tud	ξέρουν tudnak
-------------------	------------------	----------------------

A **magázást** a görög a többes szám 2. személlyel fejezi ki.

Περίοδος

Ο Νίκος **διαβάζει**.

Η Μαρία **δουλεύει**.

Ο Γιώργος **ξέρει** ελληνικά.

Εσύ **ξέρεις** ουγγρικά;

Ναι, **ξέρω** ουγγρικά.

Η Μαρία **μένει** στην Ελλάδα (Görögországban).

Τι **κάνετε** εδώ;

Nikosz **olvas**.

Maria **dolgozik**.

Jorgosz **tud** görögül.

Te **tudsz** magyarul?

Igen, **tudok** magyarul.

Maria Görögországban **lakik**.

Mit **csináltok** itt?

3.2. Fordítás görögrol magyarra

Τι διαβάζεις; → Mit olvasol?

Δεν ξέρω πού είναι ο Νίκος. → Nem tudom, hol van Nikosz.

Εσύ ξέρεις ελληνικά; → Te tudsz görögül?

Πού δουλεύει η Μαρία; → Hol dolgozik Maria?

Εσείς πού μένετε; → Ti hol laktok? / Ön hol lakik?

Τι κάνουν αυτοί εκεί; → Mit csinálnak azok ott?

3.2. Fordítás magyarról görögre

Ön tud görögül? → Εσείς ξέρετε ελληνικά;

Hol laksz? → Πού μένεις;

Mit csináltok itt? → Τι κάνετε εδώ;

Mit olvastok? → Τι διαβάζετε;

Én tanár vagyok. Te hol dolgozol? → Εγώ είμαι καθηγητής. Εσύ πού δουλεύεις;

Nem tudom, mit csinálsz. → Δεν ξέρω τι κάνεις.

3.3. A TAGADÁS

A legáltalánosabb tagadószók az **όχι** (*nem*) és a **δεν** (*nem*). Előbbivel egész mondatot és az igén kívül bármilyen szófajt, utóbbival pedig csak igét tagadunk:

- Εσείς ξέρετε ελληνικά;	- <i>Ti tudtok görögül?</i>
- Όχι, δεν ξέρουμε.	- Nem, nem tudunk.
- Ο Γιώργος είναι Έλληνας;	- <i>Jorgosz görög?</i>
- Δεν ξέρω.	- Nem tudom.
- Ο Νίκος είναι εκεί;	- <i>Nikosz ott van?</i>
- Όχι, δεν είναι εδώ.	- Nem, nincs itt.
- Ξέρεις ελληνικά;	- <i>Tudsz görögül?</i>
- Ξέρω, αλλά όχι καλά (jól).	- <i>Tudok, de nem</i> jól.

3.3. Fordítás görögől magyarra

Εσύ πού μένεις; → *Te hol laksz?*

Ο Γιώργος είναι Έλληνας; → *Jorgosz görög?*

Εσείς πού δουλεύετε; → *Ti (Ön/Önök) hol dolgoztok (dolgozik/dolgoznak)?*

Σπουδάζεις ή δουλεύεις; → *Tanulsz vagy dolgozol?*

Ποιος ξέρει εδώ ελληνικά; → *Ki tud itt görögül?*

Δεν ξέρω πού είναι ο γιατρός. → *Nem tudom, hol van az orvos.*

Δεν είμαι Έλληνας, αλλά ξέρω ελληνικά. → *Nem vagyok görög, de tudok görögül.*

Εγώ και η Μαρία ξέρουμε ουγγρικά. → *Én és Maria tudunk magyarul.*

Δεν καταλαβαίνετε ελληνικά; → *Nem értetek görögül?*

Ξέρω ότι είσαι Έλληνας. → *Tudom, hogy görög vagy.*

Εσύ είσαι καλός καθηγητής. → *Te jó tanár vagy.*

Ξέρεις ότι είσαι όμορφη; → *Tudod, hogy szép vagy?*

3.3.* A szónégi -v használatára a 4. leckében visszatérünk. Egyelőre használjuk mindenhol!

3.3 Fordítás magyarról görögre

Nem tudsz görögül? → *Δεν ξέρεις ελληνικά;*

Tudtok magyarul? → *Ξέρετε ουγγρικά;*

Nem, nem értünk magyarul. → *Όχι, δεν καταλαβαίνουμε ουγγρικά.*

Kosztasz ma nem dolgozik. → *Ο Κώστας δεν δουλεύει σήμερα.*

Tudod, hogy Kosztasz nem görög? → *Ξέρεις ότι ο Κώστας δεν είναι Έλληνας;*

Tudom, hogy okos vagyok. → *Ξέρω πως είμαι έξυπνος.*

Hol van a telefon? → *Πού είναι το τηλέφωνο;*

Athén nem szép. → *Η Αθήνα δεν είναι όμορφη.*

Maria görög. → *Η Μαρία είναι Ελληνίδα.*

Az orvos nem tudja, hol van az autó. → *Ο γιατρός δεν ξέρει πού είναι το αυτοκίνητο.*

Ki tudja, hol lakik Nikosz? → *Ποιος ξέρει πού μένει ο Νίκος;*

Kosztasz Görögországban tanul. → *Ο Κώστας σπουδάζει στην Ελλάδα.*

3.4. SZÓREND

Mivel a görögben az egyes szófajok könnyen megkülönböztethetőek egymástól, s azok végződése tanúskodnak a számról, személyről, nemről, esetről, a mondaton belül elfoglalt helyük nem annyira kötött, mint mondjuk az angolban:

gör.: *Αύριο (holnap) ο Κώστας (Κosztasz) θα πάει (megy) στην Ελλάδα.*
magy.: *Holnap Kosztasz megy Görögországba.*

gör.: *Αύριο θα πάει ο Κώστας στην Ελλάδα.*
magy.: *Holnap megy Kosztasz Görögországba.*

gör.: *Ο Κώστας αύριο θα πάει στην Ελλάδα.*
magy.: *Kosztasz holnap megy Görögországba.*

gör.: *Θα πάει αύριο ο Κώστας στην Ελλάδα.*
magy.: *Megy holnap Kosztasz Görögországba.*

3.4.1. A kijelentő mondat szórendje

A fenti példákból láthatjuk, hogy – magyarhoz hasonlóan – a görögben az egyes mondatrészek helye viszonylag szabadon változtatható anélkül, hogy bármelyikre különösebben nyomaték kerülne. Van ugyanakkor a magyar és a görög szórend közt egy alapvető különbség, amiért érdemes ezzel foglalkozni. Nevezetesen, a magyar azt, **ami új a közlésben**, szereti az állítmány elé tenni, míg **a görög** inkább **a mondat végére hagyja**. Azaz a tárgy és határozó helye a görögben jellemzően – de nem feltétlenül – az állítmány után következik. Hasonlítsuk össze az alábbi mondatokban a két nyelv szórendjét:

gör.: *Ο Νίκος (Nikosz) διαβάζει (olvas) εφημερίδα (újságot).* **A-Á-T***
magy.: *Nikosz újságot olvas.* A-T-Á

gör.: *Η Μαρία (Maria) μένει (lakik) στην Ελλάδα (Görögországban).* **A-Á-H**
magy.: *Maria Görögországban lakik.* A-H-Á

3.4.2. A kérdő mondat szórendje

a) a kiegészítendő kérdés

Ha a kérdőmondat – vagy kérdő mellékmondat – elején kérdőszó áll, akkor az állítmány az alanyt megelőzve, közvetlenül a kérdőszó után következik:

Πού μένει ο Κώστας; *Hol lakik Kosztasz?*
Δεν ξέρω πού μένει ο Κώστας. *Nem tudom, (hogy) hol lakik Kosztasz.*
↔ angol: *I don't know where Kostas lives.*

A fenti példákból jól kitűnik, hogy míg a magyarban a kérdő mellékmondatokban megfér egymás mellett a **hogy kötőszó** és a

---

3.4.1.* A = alany; Á = állítmány; T = tárgy; H = határozó

kérdőszó, addíg ez a görögben nem lehetséges. Ott a **kérdőszó közvetlenül kapcsolódik a főmondathoz**: *Ξέρω που μένεις.*

De látható az is, hogy a görög nem tesz feltétlenül **vesszőt** a tagmondatok közé, annak használata a magyarénál szabadabb.

b) az eldöntendő kérdés

Ha a mondat nem kérdőszóval kezdődik, tehát igenlő vagy tagadó választ várunk, akkor a szórend lehet egyenes és fordított is. Udvarias kérdésben a mondatot a **μήπως** (*talán, esetleg*) szó vezeti be:

*Είσαι Έλληνας; / Έλληνας είσαι;
Μήπως είστε Έλληνας;*

*Görög vagy?
Őn esetleg görög? / Őn nem görög
véletlenül ?*

Példák

Ο Νίκος δουλεύει στην Ελλάδα.

Nikosz Görögországban dolgozik.

Ο Κώστας είναι εδώ.

Kosztasz itt van.

Πού είναι ο καθηγητής;

Hol van a tanár?

Μήπως ξέρεις πού είναι ο καθηγητής;

Nem tudod véletlenül, hol van a tanár?

Δεν ξέρω πού είναι το ραδιόφωνο.

Nem tudom, hogy hol van a rádió.

Δεν ξέρω ποιος καταλαβαίνει ελληνικά.

Nem tudom, hogy ki ért görögül.

3.4. Fordítás görögől magyarra

Πού είναι το τηλέφωνο; → Hol van a telefon?

Δεν ξέρω πού είναι το τηλέφωνο. → Nem tudom, hogy hol van a telefon.

Δεν ξέρω ποιος είναι ο καλός φίλος. → Nem tudom, ki a jó barát.

Μήπως ξέρετε τι σπουδάζει ο Νίκος; → Nem tudjátok véletlenül, mit tanul Nikosz?

3.4.2.* A *Nem tudja véletlenül* ... kezdetű mondatok görögre fordításánál ügyeljünk arra, hogy azt ne fordítsunk szó szerint. Görögül: *Μήπως ξέρετε* ...

Μήπως ξέρεις πού μένει ο Βασίλης; → *Nem tudod véletlenül, hol lakik Vaszilisz?*

3.4. Fordítás magyarról görögre

A tanár Görögországban lakik. → *Ο καθηγητής μένει στην Ελλάδα.*

Kosztasz görögül olvas. → *Ο Κώστας διαβάζει ελληνικά.*

Nem tudom, hogy hol van a szép nő. → *Δεν ξέρω πού είναι η όμορφη γυναίκα.*

Nem tudod véletlenül, hol dolgozik Maria? → *Μήπως ξέρεις πού δουλεύει η Μαρία;*

Nem tudjátok véletlenül, mit olvas Kosztasz? → *Μήπως ξέρετε τι διαβάζει ο Κώστας;*

3.5. A NÉVSZÓ TÁRGYESETE

A névszó leggyakrabban használt – mondhatnánk természetes – esete a tárgyeset. Ezzel találkozunk a tárgyas igék vonzataként, előljárószók után és az idő kifejezésénél is leggyakrabban. **Képzése** roppant egyszerű: a hímnemű főneveknél elmarad a szónégi -ς, a nő- és semlegesneműek tárgyesete megegyezik az alanyesettel. A **határozott névelő**nél a változás: hímnemben **ο**→**τον**, nőnben **η**→**την**, a semlegesnem **το** mindkét esetben.

3.5.1. A határozott névelő és a főnév tárgyesete

Alanyeset			Tárgyeset		
	Hat. névelő	Főnév		Hat. névelő	Főnév

Hímnem	ο	φίλος a barát άντρας a férfi χάρτης a térkép	Hímnem	το(ν)*	φίλο a barátot άντρα a férfit χάρτη a térképet
Νόνη	η	φίλη a barátnő γυναίκα a nő	Νόνη	τη(ν)*	φίλη a barátnőt γυναίκα a nőt
Semlegesnem	το	παγωτό a fagyalt παιδί a gyerek γράμμα a levél	Semlegesnem	το	παγωτό a fagyaltot παιδί a gyereket γράμμα a levelet

Περίοδος

Ο άντρας πληρώνει **τον** λογαριασμό.

Η φοιτήτρια περιμένει **τον** καθηγητή.

Ο Νίκος διαβάζει **την** εφημερίδα.

Το αγόρι βλέπει **το** κορίτσι.

- Τι κάνεις;

- Πίνω **τον** καφέ.

A férfi fizeti a számlát.

Az egyetemista lány várja a tanárt.

Nikosz olvassa az újságot.

A fiú látja a lányt.

- Mit csinálsz?

- Iszom a kávé.

3.5.2. A melléknév tárgyесе

Mint tudjuk, a melléknév hímnemben az -ος, nőnemben az -η, semlegesnemben az -ο végű főnevek ragozását követi. Így tárgyесеben a hímnemnél elmarad a szónégi -ς, a nő- és a semlegesnem változatlan marad:

	Alanyесе	Tárgyесе
Hímnem	καλός	καλό
Νόνη	καλή	καλή
Semlegesnem	καλό	καλό

3.5.1.* A szónégi -ν használatára a 4. leckében visszatérünk. Egyelőre használjuk mindenhol!

Nézzük meg a határozott névelőt, a melléknevet és a főnevet tárgy esetben együtt:

τον	καλό	φίλο άντρα χάρτη
την	καλή	φίλη γυναίκα
το	καλό	παγωτό παιδί γράμμα

3.5.3. A határozatlan névelő alany- és tárgy esete

Akárcsak a magyarban, a határozatlan névelő a görögben is megegyezik az *egy* számmal, használata is hasonló. Nemben és esetben a főnévvel egyeztetjük:

	Alanyeset	Tárgyeset
Hímnem	ένας	ένα(ν)
Nőnem	μία/μια	μία/μια
Semlegesnem	ένα	ένα

Περίοδος

Παρακαλώ** μία σοκολάτα και έναν καφέ.

Παρακαλώ ένα μεγάλο παγωτό και μια μικρή λεμονάδα.

Ο Νίκος θέλει μία μπύρα.

- Τι θέλετε;

Kérek egy csokoládét és egy kávé.

Kérek egy nagy fagyit és egy kis citromlét.

Nikosz kér egy sört.

- Mit kértek?

3.5.3.* A szóvégi -ν használatára a 4. lecke után visszatérünk. Egyelőre használjuk mindenhol!

3.5.3.** *Κέρι* jelentésben a *παρακαλώ* szót főleg 1. személyben használják, akárcsak a *kérek/kérünk szépen-t* a magyarban. A többi személyben a *θέλω* használatos. Pl.: *Τι θέλετε; Mit kértek/kér/kérnek? Παρακαλώ/Θέλω μία μπύρα. Kérek egy sört.*

- Θέλουμε **ένα** μεγάλο κοτόπουλο.

- *Kérünk egy nagy csirkét.*

3.5. Fordítás görögrol magyarra

Ποιος πληρώνει τον λογαριασμό; → *Ki fizeti a számlát?*

Τι θέλει ο καθηγητής; → *Mit akar a tanár?*

Ο καθηγητής περιμένει τον φοιτητή. → *A tanár várja a diákot.*

Θέλουμε μία νόστιμη σαλάτα. → *Kérünk egy finom salátát.*

Ο Νίκος αγοράζει έναν καλό χάρτη. → *Nikosz vesz egy jó térképet.*

Βλέπω μία όμορφη γυναίκα. → *Látok egy szép nőt.*

Δεν βλέπεις το αεροπλάνο; → *Nem látod a repülőt?*

Ο Νίκος διαβάζει μία ελληνική εφημερίδα. → *Nikosz olvas egy görög újságot.*

Ξέρω έναν Ούγγρο φοιτητή. → *Ismerek egy magyar egyetemistát.*

Ξέρεις τον Νίκο; → *Ismered Nikoszt?*

3.5. Fordítás magyarról görögre

Ismered Mariát? → *Ξέρεις την Μαρία;*

Látok egy szép férfit. → *Βλέπω έναν όμορφο άντρα.*

Most egy levelet írok. → *Τώρα γράφω ένα γράμμα.*

Mit csinálsz ott? → *Τι κάνεις εκεί;*

Nikosz várja Kosztaszt. → *Ο Νίκος περιμένει τον Κώστα.*

Kérsz egy narancslét? → *Θέλεις μία πορτοκαλάδα;*

Kérek egy kis (üveg) sört. → *Παρακαλώ μία μικρή μπύρα.*

Nem ismerjük a tanárnőt. → *Δεν ξέρουμε την καθηγήτρια.*

Ismerünk egy magyar férfit. → *Ξέρουμε έναν Ούγγρο.*

Én fizetem a számlát. → *Εγώ πληρώνω τον λογαριασμό.*

3.6. A BIRTOKLÁST KIFEJEZŐ, TÁRGYESTET VONZÓ EXO IGE

Az **έχω** jelentése *van valamije (birtokol valamit)*, tehát birtoklást fejez ki. A magyartól eltérően a görög szerkezetben **a birtokos a mondat alanya** (sokszor hiányzik), **a birtok a mondat tárgya**. Az igét számban és személyben az alannal egyeztetjük, **vonzata** pedig **tárgyestben** áll:

Έχω έναν καλό φίλο. Van egy jó barátom. (Birtokolok egy jó barátot.)
Έχουμε έναν καλό φίλο. Van egy jó barátunk. (Birtokolunk egy jó barátot.)

Ragozása:

έχω van ...-m
έχεις van ...-d
έχει van ...-(j)a/(j)e
έχουμε van ...-nk
έχετε van ...-tok/tek/tök
έχουν van ...-(j)uk/(j)ük

Περίοδος

Έχουμε ένα μεγάλο πρόβλημα. Van egy nagy problémánk.
Δεν έχω αδέρφια. Nincs testvérem. (Nincsenek testvéreim.)
Έχω μία όμορφη γυναίκα. Van egy szép feleségem.

- **Έχω** έναν αδερφό. - Van egy testvérem.
- **Και** εγώ **έχω**. - Nekem is van.

- **Δεν έχω** αδερφό. - Nincs testvérem.
- **Ούτε** εγώ **έχω**. / **Και** εγώ **δεν έχω**. - Nekem sincs.

3.6. Fordítás görögől magyarra

Ο Νίκος έχει έναν γιο. → *Nikosznak van egy fia.*
Και εγώ έχω έναν γιο. → *Nekem is van egy fiam.*
Δεν έχουμε καιρό. → *Nincs időnk.*
Ούτε εμείς έχουμε καιρό. → *Nekünk sincs időnk.*
Και εμείς δεν έχουμε καιρό. → *Nekünk sincs időnk.*
Έχω μία μικρή αδερφή. → *Van egy húgom.*

3.6.* Kiemelt szó előtt a και jelentése *is*, az ούτε jelentése pedig *sem*, amely, ha az ige tagadva van, helyettesíthető a *και*-vel is. Az ούτε használatával a 11. leckében még találkozunk.

Ο Νίκος έχει ένα πολύ όμορφο αυτοκίνητο. → Nikosznak van egy nagyon szép autója.

3.6. Fordítás magyarról görög

Van egy bátyám. → Έχω έναν μεγάλο αδερφό.

Nekem is van egy bátyám. → Και εγώ έχω έναν μεγάλο αδερφό.

Van egy jó barátunk. → Έχουμε έναν καλό φίλο.

Mariának van egy okos férje. → Η Μαρία έχει έναν έξυπνο άντρα.

Nincs lánytestvérem. → Δεν έχω αδερφή.

Nekem sincs lánytestvérem. → Ούτε εγώ έχω αδερφή. / Και εγώ δεν έχω αδερφή.

Van autótok? → Έχετε αυτοκίνητο;

3.7. TÁRGYESÉT HASZNÁLATA A ΜΙΟΤΑ? MENNYI IDEJE? KÉRDÉSRE ADOTT VÁLASZBAN

A tárgyesettel többször fogunk még találkozni időhatározói értelemben. A **πόσον καιρό; πόση ώρα;** kérdések jelentése **mióta? mennyi ideje?** Maguk a kérdések is tárgyesetben állnak. Az elsőt hosszabb, napokban, hónapokban, években mérhető idő esetén használjuk, utóbbit egy napon belül értett időnél. **E kérdésekre adott válaszban a névszó tárgyesetbe kerül:**

Példák

Πόσον καιρό μένεις εδώ;

Μαθαίνω ελληνικά **έναν χρόνο**.

Ο Νίκος μένει στην Ελλάδα **έναν μήνα**.

Είμαι εδώ **μία εβδομάδα**.

Πόση ώρα περιμένεις εδώ;

Περιμένουμε την Μαρία **μία ώρα**.

Μιότα laksz itt?

Egy éve tanulok görögül.

Nikosz egy hónapja lakik Görögországban.

Egy hete vagyok itt.

Μιότα vársz itt?

Egy órája várjuk Mariát.

3.7. Fordítás görögrol magyarra

Ο Νίκος διαβάζει το βιβλίο μία ώρα. → *Nikosz egy órája olvassa a könyvet.*

Ο Πέτρος μαθαίνει ελληνικά έναν μήνα. → *Petrosz egy hónapja tanul görögül.*

Μήπως ξέρεις πόσον καιρό μένει ο Νίκος στην Ουγγαρία; → *Nem tudod véletlenül, mióta lakik Nikosz Magyarországon?*

Ούτε εγώ ξέρω πόσον καιρό μαθαίνω ελληνικά. → *Én sem tudom, mennyi ideje tanulok görögül.*

3.7. Fordítás magyarról görögre

Mennyi ideje várod a tanárt? → *Πόση ώρα περιμένεις τον καθηγητή;*

Egy hete tanulok görögül. → *Μαθαίνω ελληνικά μια εβδομάδα.*

Maria egy órája írja a levelet. → *Η Μαρία γράφει το γράμμα μία ώρα.*

Én is egy órája várom Nikoszt. → *Και εγώ περιμένω τον Νίκο μία ώρα.*

3.8. A SZEMÉLYES NÉVMÁS TÁRGY- ÉS BIRTOKOS ESETE

A személyes névmás alanyeseténél említettük, hogy azt csak akkor használjuk, ha nyomatékosítani akarjuk (*pl. Te vagy a magyar, nem én.*). Tárgy- és birtokos esetben már megkülönböztetünk hangsúlytalan és hangsúlyos, ún. gyenge és erős alakokat. (A magyarban is érezzük, mi a különbség a *szeretlek* és *téged szeretlek* között.) Az alábbiakban a személyes névmás **gyenge alakját** vizsgáljuk. Fontos megjegyezni, hogy kijelentő mondatoknál a gyenge alak helye **közvetlenül az ige előtt** van. A birtokos esetben álló személyes névmás leggyakrabban részeshatározói jelentéssel bír.

Képzése

Alanyeset	Tárgyeset	Birtokos eset
εγώ →	με <i>engem</i>	μου <i>nekem</i>
εσύ →	σε <i>téged</i>	σου <i>neked</i>
αυτός →	τον <i>őt (hn)</i>	του <i>neki (hn)</i>

αυτή	→	τη(ν)	őt (nn)	της	neki (nn)
αυτό	→	το	őt (sn)	του	neki (sn)
εμείς	→	μας	minket	μας	nekünk
εσείς	→	σας	titeket	σας	nektek
αυτοί	→	τους	őket(hn)	τους	nekik
αυτές	→	τις/(τες)*	őket (nn)	τους	nekik
αυτά	→	τα	őket (sn)	τους	nekik

Példák

Με λένε Νίκο.

Σε περιμένω.

Την βλέπεις;

Σας ξέρω.

Nikosznak hívnak.

Várlak.

Látod? (nőneműt)

Ismerek titeket. / Ismerem önt/önöket.

Μου αρέσει το βιβλίο.

Σου αρέσει η σαλάτα;

Της γράφω ένα γράμμα.

Σας δίνουμε κάτι.

Tetszik a könyv.

Ízlik a saláta?

Írok neki egy levelet. (nőnek)

Adunk nektek valamit.

A fenti példákön láthatjuk, hogy a személyes névmás hangsúlytalan alakjait a magyar gyakran személyraggal fejezi ki (*várlak [téged], látom [valakit/valamit]*), vagy egyszerűen nem is jelöli (*ízlik [nekem, neked, stb.]*). A görög igeragozásban nincsenek tárgyias személyragok, **az ismert közvetlen (kit? mit?) vagy közvetett (pl. kinek? minek?) tárgyra a személyes névmással rá kell mutatni**, tehát ha tudjuk, hogy ki vagy mi felé irányul a cselekvés, akkor azt jelezni kell:

Με ξέρεις; – *Ναι, σε ξέρω. Ismersz? – Igen, Ismerlek.*

Σου αρέσει; – *Ναι, μου αρέσει. Ízlik? – Igen, ízlik.*

Ha az igéhez közvetett és közvetlen tárgy is tartozik, ezek szórendje kijelentő módban: közvetett tárgy + közvetlen tárgy + ige:

3.8.* Pl. felszólító módban álló igék után.

Σου το δίνω. *Odaadom neked.*

Tagadó mondatban a *δεν* tagadószó mindig megelőzi a közvetlenül az ige előtt álló gyenge személyes névmást. Pl.: Δεν σε ξέρω. *Nem ismerlek.*

Περίοδος

- *Βλέπεις τον Κώστα;* → *Látod Kosztaszt?*
- *Ναι, τον βλέπω.* → *Igen, látom.*

- *Ξέρεις την Ελένη;* → *Ismered Elenit?*
- *Όχι, δεν την ξέρω.* → *Nem, nem ismerem.*

- *Θέλεις το παγωτό;* → *Kéred a fagyaltot?*
- *Ναι, το θέλω.* → *Igen, kérem.*

3.8. Fordítás görögrol magyarra

- *Πώς σε λένε;* → *Hogy hívnak?*
- *Με λένε Κώστα.* → *Kosztasznek hívnak.*
- *Βλέπεις την Εύα;* → *Látod Évát?*
- *Ναι, την βλέπω.* → *Igen, látom.*
- Σας περιμένουμε.* → *Várunk titeket.*
- Δεν με ξέρεις;* → *Nem ismersz?*
- Δεν σε καταλαβαίνω.* → *Nem értelek.*
- Σου αρέσει η Μαρία;* → *Tetszik (neked) Maria?*
- Δεν μας αρέσει ο καθηγητής.* → *Nem szeretjük a tanárt.*
- Σας αρέσει η σαλάτα;* → *Ízlik (nektek) a saláta?*

3.8. Fordítás magyarról görögre

- *Látod Elenit és Mariát?* → *Βλέπεις την Ελένη και την Μαρία;*
- *Igen, látom őket.* → *Ναι, τις βλέπω.*
- *Kéred a salátát?* → *Θέλεις την σαλάτα;*

- *Igen, kérem.* → *Ναι, την θέλω.*

Nem látlak. → *Δεν σε βλέπω.*

Hogy hívnak? → *Πώς σε λένε;*

Tetszik (neked) Görögország? → *Σου αρέσει η Ελλάδα;*

Ízlik (neked) a fagyí? → *Σου αρέσει το παγωτό;*